

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(8)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.1 ความเป็นมา.....	1
1.2 ความสำคัญของปัญหา.....	4
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
3. สมมุติฐานของการวิจัย.....	8
4. ขอบเขตของการวิจัย.....	9
5. วิธีดำเนินการวิจัย.....	9
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 การริบทรัพย์สินลิขสิทธิ์ของประเทศไทย.....	11
1. ความเป็นมาของการริบทรัพย์สินของไทย.....	11
2. การริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม.....	
ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534.....	16
2.1 ทรัพย์สินที่เป็นของกลางในคดียาเสพติด.....	16
2.1.1 การริบทรัพย์สินตามบทบัญญัติประมวลกฎหมายอาญา.....	16
2.1.2 การริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ.....	
พ.ศ.2522.....	18

2.1.3 การริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการ.....	
ปราบปรามผู้กระทำ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534...	
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 มาตรา 30.....	19
2.2. ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด.....	23
2.2.1 ความเห็นเกี่ยวกับมาตรการริบทรัพย์สิน.....	23
2.2.2 คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน.....	28
2.2.3 ความหมายของทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด.....	30
2.3 กระบวนการริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับคดีกระทำความผิด.....	
เกี่ยวกับยาเสพติด.....	33
2.3.1 ยาเสพติด.....	33
2.3.2 มูลฐานความผิด.....	34
2.3.3 บุคคลซึ่งถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สิน.....	34
2.3.4 การยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราว.....	35
2.3.5 การรวบรวมพยานหลักฐาน.....	38
2.3.6 การวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน.....	38
2.3.7 การวินิจฉัยของศาล.....	39
2.3.8 การอุทธรณ์และฎีกา.....	40
2.4 ตัวอย่างคดีต่างประเทศ.....	40
2.5 ความเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม.....	
ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534.....	42
3. การริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	
พ.ศ.2542.....	44
3.1 ความหมายของการฟอกเงิน.....	45
3.2 ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด.....	46

3.2.1	มาตรการริบทรัพย์สินหรือให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน...	46
3.2.2	ความหมายของทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด.....	47
3.2.3	ความหมายของธุรกรรมและธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย...	48
3.3	กระบวนการริบทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ...	
	ยาเสพติด.....	49
3.3.1	ความผิดมูลฐานกับการฟอกเงิน.....	49
3.3.2	ผู้ซึ่งถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือยับยั้งธุรกรรม.....	51
3.3.3	การยับยั้งธุรกรรม.....	51
3.3.4	การยึดหรือการอายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราว.....	52
3.3.5	การรวบรวมพยานหลักฐาน.....	53
3.3.6	การวินิจฉัยของคณะกรรมการธุรกรรมและคณะกรรมการ....	
	ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.....	54
3.3.7	การวินิจฉัยของศาล.....	55
3.3.8	การอุทธรณ์ฎีกา.....	55
3.3.9	การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินในกฎหมายอื่น.....	56
3.4	ความเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการ.....	
	ฟอกเงินพ.ศ.2542.....	56
4.	พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535	60
4.1	บททั่วไป.....	61
4.2	หลักเกณฑ์การขอให้ริบทรัพย์สิน.....	64
4.3	ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือในการริบหรือยึดทรัพย์สิน.....	64
4.4	ความเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศใน	
	เรื่องทางอาญา พ.ศ.2535.....	66
5.	เปรียบเทียบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับ	
	ยาเสพติดและทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	67

5.1 ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ... มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด..... พ.ศ.2534.....	67
5.2 ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดพระราชบัญญัติป้องกันและ ปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542.....	68
5.3 เปรียบเทียบทรัพย์สิน.....	69
3 การริบทรัพย์สินคดียาเสพติดของสหรัฐอเมริกา.....	71
1. ความเป็นมาของการริบทรัพย์สิน.....	71
2. ความหมายของยาเสพติด.....	73
3. การริบทรัพย์สินทางอาญา.....	78
3.1 กฎหมายสารควบคุม (CSA).....	79
3.1.1 ทรัพย์สินที่ได้รับมา.....	80
3.1.2 ทรัพย์สินที่อำนวยความสะดวก.....	81
3.1.3 ทรัพย์สินขององค์กรอาชญากรรมต่อเนื่อง.....	81
3.1.4 ทรัพย์สินแทนที่.....	82
3.2 กฎหมาย RICO.....	83
3.2.1 ทรัพย์สินในผลประโยชน์ได้เข้าถือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย... 3.2.2 ทรัพย์สินผลประโยชน์ขององค์กร.....	85 86
3.2.3 ทรัพย์สินมาจากแหล่งจากอิทธิพล.....	87
3.2.4 ทรัพย์สินที่ได้รับจากการฝ่าฝืนกฎหมาย RICO.....	87
3.2.5 ทรัพย์สินแทนที่.....	88
3.3 กฎหมายสกัดการฟอกเงิน (MLCA).....	88
3.4 วิธีพิจารณาความเกี่ยวกับการริบทรัพย์สินทางอาญา.....	94
3.4.1 การพิจารณาคดีอาญา.....	94

3.4.2 การพิจารณาประเด็นเรื่องหลักาสติหริคความเป็นเจ้าของ...	
ทรัพย์สินของบุคคลที่สาม.....	95
3.4.3 การยึดทรัพย์สินที่จะต้องถูกริบทางอาญาก่อนการพิจารณาคดี	96
3.4.4 ทรัพย์สินทดแทน.....	97
4. การริบทรัพย์สินทางแพ่ง.....	98
4.1 ประเภทของทรัพย์สินที่พึงถูกริบตามกฎหมายว่าด้วยสารควบคุม...	98
4.1.1 ยาเสพติด.....	98
4.1.2 วัตถุติดและอุปกรณ์เครื่องใช้.....	98
4.1.3 วัตถุห่อหุ้ม.....	98
4.1.4 ยานพาหนะ.....	98
4.1.5 บันทึกลักฐานต่างๆ.....	100
4.1.6 เงินที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด.....	100
4.1.7 อสังหาริมทรัพย์.....	108
4.1.8 สารควบคุมที่มีไว้ในครอบครอง.....	108
4.1.9 สารเคมีชนิดที่จำเป็นในการผลิตยาเสพติด อุปกรณ์ที่ใช้ใน การผลิตยาเสพติด และอุปกรณ์อื่นๆ.....	108
4.1.10 ข้าวของเครื่องใช้ส่วนตัว.....	109
4.1.11 อาวุธ.....	109
4.2 กฎหมาย RICO.....	112
4.3 กฎหมายควบคุมการฟอกเงิน (MLCA).....	113
4.3.1 ความผิดฐานฟอกเงิน.....	115
4.3.2 ทรัพย์สินที่ริบได้จากการกระทำความผิดอาญาเกี่ยวเนื่อง..... กับการฟอกเงิน.....	117
4.3.3 ทรัพย์สินที่ริบภายใต้ 18 USC 981 (a) (1) (B) ทรัพย์สิน ที่ได้รับจากการฝ่าฝืนยาเสพติดของชาวต่างชาติ.....	124

บทที่	หน้า
4.4 กระบวนการริบทางแพ่ง.....	124
4.4.1 การริบทรัพย์สินโดยฝ่ายบริหาร.....	125
4.4.2 การริบทรัพย์สินโดยศาล.....	126
4 ความร่วมมือระหว่างประเทศเฉพาะการริบทรัพย์สินคดีอาชญาคดี.....	
ระหว่างประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา.....	128
1. อำนาจอธิปไตยของรัฐ.....	128
2. ระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ.....	130
2.1 โดยข้อตกลงสองฝ่าย.....	131
2.2 โดยมีข้อตกลงหลายฝ่าย.....	131
2.3 ความร่วมมือในระดับภูมิภาค.....	132
3. ทฤษฎีว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายระหว่างประเทศและ.....	
กฎหมาย ภายในของรัฐ.....	134
3.1 ทฤษฎีเอกนิยม (Monism Theory).....	134
3.2 ทฤษฎีทวินิยม (Dualism Theory).....	135
4. หลักในการให้ความช่วยเหลือระหว่างประเทศ.....	135
4.1 หลัก Double Criminality.....	135
4.2 หลักความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน (comity).....	137
4.3 หลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติหรือหลักต่างตอบแทน (Reciprocity).....	138
4.4 หลักการไม่ดำเนินคดีซ้ำ (ne bis in idem).....	141
5. การให้ความช่วยเหลือในการริบทรัพย์สินคดีอาชญาคดีโดยอาศัย.....	
ความร่วมมือระหว่างประเทศ.....	141
5.1 พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา... พ.ศ.2535.....	141
5.2 สนธิสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่ง... สหรัฐอเมริกาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา.....	142

บทที่	หน้า
5.2.1 หลักเกณฑ์เบื้องต้นการให้ความช่วยเหลือ.....	142
5.2.2 การให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการริบทรัพย์สิน.....	143
5.2.3 การขอให้ริบทรัพย์สินต้องระบุรายละเอียดที่ชัดเจนของ..... สถานที่หรือบุคคลที่จะให้ค้นหาหรือสิ่งของที่จะให้ยึด.....	144
5.3 อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (United Nations..... Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and..... Psychotropic Substances 1988).....	144
5.3.1 บทนิยาม.....	145
5.3.2 ความผิดและบทลงโทษ.....	146
5.3.3 เขตอำนาจ.....	148
5.3.4 การริบทรัพย์สิน.....	150
6. บทวิเคราะห์กรณีศึกษา.....	152
6.1 ข้อเท็จจริง.....	152
6.2 ความจำเป็นในการขอความช่วยเหลือ.....	153
6.3 การให้ความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่าง... ประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535 และสนธิสัญญาระหว่าง..... รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับสหรัฐอเมริกาว่าด้วย..... ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา.....	154
5 บทวิเคราะห์ประเด็นการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในการริบ..... ทรัพย์สินคดียาเสพติดระหว่างประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา.....	158
1. มูลฐานความผิดในคดียาเสพติด.....	158
2. ทรัพย์สินที่ขอให้ความช่วยเหลือในการยึดหรือริบทรัพย์สินเกี่ยวกับ..... ยาเสพติด.....	160
2.1 ทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด.....	160

บทที่	หน้า
2.2 ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด.....	161
2.3 ทรัพย์สินที่ได้จากการฟอกเงินเกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด...	161
3. กรณีข้อสนธิสัญญาและกฎหมายภายในขัดกัน.....	161
3.1 คำสั่งยึดก่อนที่จะมีคำพิพากษา.....	161
3.2 คำสั่งยึดหรือริบทรัพย์สินตามคำพิพากษา.....	162
4. การยอมรับคำพิพากษาของศาลสหรัฐอเมริกา.....	163
5. การร้องขอให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการยึดหรือริบทรัพย์สิน..	
เกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด.....	164
5.1 กรณีศาลสหรัฐอเมริกามีคำสั่งยึดทรัพย์สินก่อนที่จะมีคำพิพากษา...	164
5.2 กรณีศาลสหรัฐอเมริกามีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ริบทรัพย์สินหรือ...	
มีคำพิพากษาให้ริบทรัพย์สินแต่คำพิพากษายังไม่ถึงที่สุด.....	165
6. การร้องขอให้ยึดหรือยับยั้งทรัพย์สินซึ่งไม่มีคำสั่งให้ยึดหรือคำพิพากษา	
ถึงที่สุดให้ริบทรัพย์สินหรือคำพิพากษาให้ริบทรัพย์สินแต่คำพิพากษา...	
ยังไม่ถึงที่สุด.....	165
6.1 กรณีขอให้ยึดหรือยับยั้งทรัพย์สินโดยการระบุรูปพรรณ สถานที่...	
ผู้ครอบครองทรัพย์สิน.....	165
6.2 กรณีขอให้ยึดหรือยับยั้งทรัพย์สิน แต่ไม่ระบุรูปพรรณ สถานที่...	
ผู้ครอบครองทรัพย์สิน.....	166
6.2.1 การพิจารณาถึงความช่วยเหลือดำเนินการได้ตามกฎหมาย...	
เฉพาะเกี่ยวกับทรัพย์สินของประเทศไทย.....	166
6.2.2 การพิจารณาเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือการยึดหรือริบ...	
ทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศ...	
ในเรื่องทางอาญา พ.ศ.2535.....	168
7. การแบ่งปันผลประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือในการริบทรัพย์สิน..	172

8. ผลของการเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้าน.....	
การลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท.....	
ค.ศ.1988 กรณีริบทรัพย์สินคดียาเสพติด.....	174
8.1 ผลดีของการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ค.ศ.1988.....	175
8.2 ผลเสียของการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ค.ศ.1988.....	177
8.3 การพิจารณาเข้าเป็นภาคีของประเทศไทย.....	179
9. วิเคราะห์ผลภายหลังการเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการ... ต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท..	
ค.ศ.1988.....	181
9.1 พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา.....	
พ.ศ.2535.....	181
9.1.1 กรณีการขัดแย้งกันของกฎหมาย.....	182
9.1.2 การพิพากษาให้ยึดหรือริบทรัพย์สิน.....	182
9.1.3 การนำบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.... และประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ.....	183
9.1.4 เจ้าหน้าที่ตามมาตรา 12.....	184
9.2 พระราชบัญญัติมาตรการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ..... ยาเสพติด พ.ศ.2534 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543 และ..... พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542.....	185
9.3 การแบ่งผลประโยชน์ร่วมกันในกรณีให้ความช่วยเหลือ.....	186
6 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	189
1. บทสรุป.....	189
2. ข้อเสนอแนะ.....	195
บรรณานุกรม.....	197
ประวัติผู้เขียน.....	209